

Ambroz
Tudor

Sjećajući se Nikše Petrića (1946. – 2010.)

U travnju ove godine preminuo je u Hvaru Nikša Petrić, arheolog, pjesnik i zaslužan istraživač povijesti otoka Hvara. Duga i nemilosrdna bolest okončala je tešku životnu priču koja je ranih sedamdesetih započela znatno vedrije. Tada je zavrjedio nagradu “Antun Branko Šimić” za knjigu stihova *Metamore*, a poslije studija arheologije postaje asistent Crgi Novaku u njegovom zagrebačkom arheološkom kabinetu. Već na početku karijere stekao je ugled vrsnog poznavatelja neolitika, području u kojem će dati svoj najvažniji doprinos hrvatskoj arheologiji. Pored neolitika, interes mu je bila i kasna antika, posebice zavičajnog Hvara. Kasnoantički Hvar – prostrano i značajno naselje, danas još nedovoljno definirano – zapravo je njegovo čedo: prvi je nizom radova upozorio na njegovo postojanje i učinio ga nezaobilaznom kulturnim slojem grada.

U osamdesetima se vraća u Hvar i postupno se sve više predaje proučavanjima kulturne i umjetničke prošlosti grada i otoka, ne zaboravljajući pritom i ranije preokupacije. Nikšin rad u Hvaru rijetko je posvećen samo lokalnim temama. Obrađujući ličnosti i teme kojima Hvar participira na daleko širim obzorjima, ponajviše se trudio povezati zavičajno i nacionalno. Bavio se, među inim, Marinom Gazarovićem, Petrom Hektorovićem, Petrom Nisiteom i Šimom Ljubićem; ustankom pučana i hvarskim kazalištem. Otkriće dokumenta kojim se postojanje kazališta na katu Arsenala fiksira u prvu polovinu 17. stoljeća možda je i najznačajniji Nikšin

doprinos nacionalnoj kulturi. Važno je zabilježiti i radove kojima je započeo pisanje povijesti nacionalne arheologije.

Širina interesa odvela ga je i na područja povijesti umjetnosti, posebice arhitektonske baštine. Romaničko-ranogotički sloj stambene arhitekture grada Hvara, te njegova reprezentativna gotička arhitektura bili su mu trajne inspiracije. Slično kao i ladanjska arhitektura otoka, tema koju smo naznačili u zajedničkom znanstvenom radu i koja je kasnije postala mojom temeljnom preokupacijom. Zapažena izlaganja o povijesnoumjetničkim temama održao je u nekoliko navrata na Danima Cvita Fiskovića.

Postojala je dimenzija Nikše Petrića koju i sâm mogu svjedočiti i zbog koje će mi uvijek ostati u toplom sjećanju: njegova bezrezervna spremnost da pomogne, da podijeli mišljenje ili podatak sa zainteresiranima, da se nekoristoljubivo druži i raspravlja s prijateljima ili čak poznanicima.

Zemni ostaci Nikše Petrića počivaju u obiteljskoj grobnici u Velom Grablju. ✕